

УДК 342.7

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-18-01-21>

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

FUNCTIONAL PURPOSE OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE IN THE FIELD OF PROTECTING HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS

Віталій Скоморовський

Доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри теорії та історії держави і права,
Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-1020-2322

Наталія Степаненко

Доктор філософії, доцент,
доцент кафедри теорії та історії держави і права,
Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0001-6216-2206

Інна Доляновська

Кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових дисциплін,
Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-1606-7096

Vitalii Skomorovskyi

Doctor of Law, Professor,
Professor at the Department of Theory and History of State and Law,
“KROK” University,
Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1020-2322
Vskomor@ukr.net (Corresponding author)

Nataliya Stepanenko

PhD in Law, Docent,
Associate Professor at the Department of Theory and History of State and Law,
“KROK” University
Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6216-2206

Inna Dolianovska

PhD in Law, Docent,
Associate Professor at the Department of State and Legal Disciplines,
«KROK» University,
Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1606-7096

Статтю присвячено дослідженню функціонального призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини та визначенню її ролі як ключового інституційного механізму реалізації конституційних гарантій. На основі аналізу превентивних, правозастосовних, комунікативних і сервісних аспектів діяльності поліції обґрунтовано, що сучасна демократична правова держава вимагає від органів правопорядку не лише забезпечення публічної безпеки, а й активного сприяння реалізації прав людини у щоденній службовій діяльності. Розгляд функцій поліції дає змогу розкрити її правову природу як інституції, що не обмежується виконанням охоронних завдань, а виступає гарантом дотримання основоположних прав людини та фундаментальних конституційних принципів. Функціональна характеристика діяльності поліції формує цілісне уявлення про її місце в суспільстві – від запобігання злочинності до надання сервісних послуг громадянам. У статті встановлено, що ефективність виконання функцій поліції значною мірою залежить від професійної компетентності особового складу, якості нормативного забезпечення та дієвості внутрішніх і зовнішніх механізмів контролю. Узагальнено наукові підходи українських дослідників, які наголошують на необхідності модернізації адміністративно-правових процедур, розширення гарантій участі громадян у поліцейській діяльності та вдосконалення правового регулювання правозахисної функції поліції. Підкреслено, що в Україні відбувається формування нових принципів функціонування правоохоронних органів, які визначають зміст і спрямованість взаємодії між державою та людиною. У цьому контексті діяльність Національної поліції має ґрунтуватися на системі базових принципів і процесуально-правових норм, орієнтованих на забезпечення та захист прав і свобод особи. Сформульовані у статті положення дали змогу визначити ключові проблеми у діяльності Національної поліції щодо реалізації прав людини та окреслити напрями підвищення ефективності адміністративно-правового механізму її функціонування. Обґрунтовано доцільність розвитку системи демократичного контролю, впровадження сучасних інформаційних технологій, удосконалення професійної підготовки персоналу та формування комплексної стратегії прозорості й підзвітності діяльності поліції в умовах євроінтеграційного поступу України.

Ключові слова: права й свободи людини; поліція; функціональне призначення поліції; механізм забезпечення прав і свобод людини та громадянина; реформа.

The article is devoted to the study of the functional purpose of the National Police of Ukraine in the field of ensuring human rights and freedoms and determining its role as a key institutional mechanism for the implementation of constitutional guarantees. Based on the analysis of the preventive, law enforcement, communicative and service aspects of police activities, it is substantiated that a modern democratic legal state requires law enforcement agencies not only to ensure public security, but also to actively promote the implementation of human rights in daily official activities. Consideration of the functions of the police makes it possible to reveal its legal nature as an institution that is not limited to the performance of security tasks, but acts as a guarantor of compliance with fundamental human rights and fundamental constitutional principles. The functional characteristics of police activities form a holistic idea of its place in society - from crime prevention to the provision of services to citizens. The article establishes that the effectiveness of the performance of police functions largely depends on the professional competence of personnel, the quality of regulatory support and the effectiveness of internal and external control mechanisms. The scientific approaches of Ukrainian researchers who emphasize the need to modernize administrative and legal procedures, expand guarantees of citizen participation in police activities, and improve the legal regulation of the human rights protection function of the police are summarized. It is emphasized that in Ukraine, new principles of law enforcement agencies are being formed, which determine the content and direction of interaction between the state and the individual. In this context, the activities of the National Police should be based on a system of basic principles and procedural and legal norms focused on ensuring and protecting the rights and freedoms of the individual. The provisions formulated in the article made it possible to identify key problems in the activities of the National Police regarding the implementation of human rights and outline directions for increasing the efficiency of the administrative and legal mechanism of its functioning. The expediency of developing a system of democratic control, introducing modern information technologies, improving professional training of personnel, and forming a comprehensive strategy for transparency and accountability of police activities in the context of Ukraine's European integration progress is substantiated.

Key words: Constitution; human rights and freedoms; constitutional principles; National Police; police; functional purpose of the police; mechanism for ensuring human and citizen rights and freedoms; reform.

ВСТУП

В сучасних умовах трансформації публічної влади та зростання суспільних очікувань щодо ефективності діяльності правоохоронних органів питання належного забезпечення прав і свобод людини набуває особливої актуальності. Національна поліція України, як ключовий суб'єкт сектору безпеки, покликана реалізовувати комплексне функціональне призначення, спрямоване не лише на охорону публічного порядку, а й на формування ре-

альних гарантій захисту прав людини. Водночас практична реалізація цих завдань нерідко стикається з організаційними, правовими та інституційними викликами.

Попри закріплення на нормативному рівні принципів діяльності поліції, що ґрунтуються на пріоритеті прав людини, спостерігається недостатня узгодженість між законодавчими приписами та фактичними механізмами їх реалізації. Проблемним залишається питання чіткого визначення меж поліцейського втручання, допустимості застосування заходів примусу, а також ефективного контролю за дотриманням стандартів прав людини під час виконання превентивних і правоохоронних функцій. Додаткової уваги потребує проблема інституційної спроможності поліції, зокрема у сфері професійної підготовки кадрів, внутрішнього моніторингу правомірності дій та забезпечення відкритості й підзвітності перед суспільством.

У науковому дискурсі бракує комплексної оцінки функціонального призначення Національної поліції саме крізь призму її ролі у забезпеченні прав і свобод людини. Це зумовлює необхідність наукового переосмислення функцій поліції у зазначеній сфері та розроблення пропозицій щодо вдосконалення правових і організаційних механізмів її діяльності. Вирішення окреслених проблем сприятиме підвищенню ефективності надання поліцією поліцейських послуг у сфері охорони прав і свобод людини та зміцненню гарантій прав людини в умовах розвитку демократичного суспільства.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Дослідження функціонального призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини є предметом уваги сучасної адміністративно-правової та теоретико-правової доктрини. У наукових працях розкрито правові засади правозахисної діяльності поліції та її роль як ключового інституційного механізму реалізації гарантій прав людини (К. В. Громовенко, Я. О. Тицька [10]; В. В. Коваленко [12]). Інші наукові дослідження присвячені окремим функціональним напрямкам діяльності поліції, зокрема дотриманню принципів законності та пропорційності під час втручання у сферу приватного життя (О. З. Панкевич [4]), морально-етичним засадам правоохоронної діяльності (Л. А. Шаповал [11]), кадровому забезпеченню та професійній підготовці поліцейських як гарантіям дотримання прав і свобод людини (В. В. Черней [2]; З. Р. Кісіль [7]). Окремі науковці зосереджують увагу на спеціалізованих напрямках правозахисної діяльності поліції, зокрема комунікативній взаємодії з населенням у межах концепції community policing (Н. А. Жук [5]), протидії гендерно зумовленому та домашньому насильству (І. М. Прус [6]), а також забезпеченні прав і свобод громадян при залученні їх до оперативно-розшукової діяльності (В. В. Круглий [9]). Вагомий внесок у формування комплексних підходів до забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ зроблено у монографічному дослідженні О. В. Негодченка [8]. Водночас у науковій доктрині відсутнє цілісне адміністративно-правове дослідження функціонального призначення Національної поліції з урахуванням сучасних викликів та європейських стандартів, а дискусійність питань співвідношення публічної безпеки і прав людини зумовлює актуальність подальших досліджень у цій сфері.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою статті є комплексне наукове осмислення функціонального призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини, визначення ключових проблем у її діяльності та формулювання пропозицій щодо вдосконалення правових і організаційних механізмів функціонування поліції в умовах демократичної трансформації та євроінтеграційного поступу України.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідженні використано комплекс методів адміністративно-правового та теоретико-правового аналізу, включно з системним, порівняльним і нормативно-правовим підходами, що дозволило охарактеризувати функціональне призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини, проаналізувати окремі напрями її діяльності, виявити прогалини у законодавчому регулюванні, а також запропонувати шляхи підвищення ефективності її функціонального призначення.

РЕЗУЛЬТАТИ

Функціональне призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини ґрунтується на конституційних засадах, відповідно до яких держава визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпеку найвищою соціальною цінністю [1, ст. 3]. У цьому контексті діяльність поліції виступає ключовим інституційним механізмом реалізації гарантій прав людини.

Центральне місце у функціональному призначенні поліції посідає превентивна діяльність, спрямована на усунення причин та умов порушення прав людини. Вона охоплює широкий спектр заходів, від патрулювання та моніторингу криміногенної ситуації до індивідуальної профілактики правопорушень і партнерської взаємодії з населенням. Превентивна діяльність базується на сучасних підходах, що передбачають мінімальне втручання у приватне життя особи, водночас забезпечуючи належний рівень суспільної безпеки.

Національна поліція виконує також функцію охорони публічної безпеки, що передбачає гарантування безперешкодного користування громадянами своїми правами у публічному просторі. Організація масових заходів, забезпечення безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, усе це потребує від поліції дотримання балансу між необхідністю оперативного втручання та непорушністю прав людини.

Адміністративно-правові стандарти вимагають, щоб будь-які дії поліції були законними, пропорційними та спрямованими виключно на досягнення легітимної мети. Однією з ключових функцій поліції є забезпечення права на життя та фізичну недоторканність особи. У цьому аспекті діяльність поліції нерозривно пов'язана з дотриманням міжнародних стандартів застосування сили, зокрема принципів законності, крайньої необхідності та пропорційності.

Використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів чи фізичного впливу має бути виправданим, контрольованим і прозорим. Це передбачає детальну регламентацію відповідних дій у законодавстві та високий рівень професійної підготовки поліцейських [2].

Функціональне призначення поліції у сфері забезпечення прав людини нерозривно пов'язане з наданням невідкладної допомоги особам, які постраждали від злочинів або перебувають у небезпечному стані. Поліція зобов'язана оперативно реагувати на виклики, забезпечувати психологічну та фізичну підтримку постраждалих, а також гарантувати безперешкодний доступ до медичної допомоги. Така діяльність потребує не лише високої юридичної компетентності, а й належного рівня емоційної чутливості та етичної підготовки персоналу.

Особливе місце у забезпеченні прав і свобод людини займає діяльність поліції щодо впровадження антикорупційних стандартів та запобігання дискримінаційним практикам у власній роботі. Поліцейські підрозділи мають бути організаційно спроможними протидіяти будь-яким проявам упередженого ставлення, політичного тиску чи неправомірних вимог, що можуть порушувати принцип рівності громадян перед законом. Внутрішня доброчесність у цьому контексті виступає фундаментом легітимності поліції та рівня суспільної довіри [3, с. 314].

Важливою складовою функціонального призначення поліції є забезпечення права на справедливий розгляд справи та захист особи від свавільного втручання у приватне життя. Під час здійснення слідчих і оперативних заходів поліція зобов'язана дотримуватися вимог процесуального законодавства, а також міжнародних стандартів захисту приватності та конфіденційності інформації. Неприпустимими є надмірні втручання у приватне життя чи порушення права на захист, що суперечать принципам верховенства права та демократичним стандартам [4, с. 49–50].

Значний вплив на реалізацію прав людини має комунікативна функція поліції, яка передбачає взаємодію з населенням, громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування. У цьому контексті поліція виступає не лише правоохоронним органом, а й суб'єктом соціального партнерства, відповідальним за формування правової культури, довіри та взаємоповаги в суспільстві. Розвиток концепції community policing сприяє зміцненню громадської безпеки та розширює можливості населення у реалізації своїх прав [5, с. 48–49].

Не менш важливою у сфері забезпечення прав людини є діяльність поліції щодо протидії гендерно зумовленому насильству, домашньому насильству, торгівлі людьми та іншим злочинам, що посягають на гідність і свободу особи. Законодавство України покладає на поліцію обов'язок своєчасно реагувати на такі випадки, здійснювати оцінку ризиків, застосовувати тер-

мінові заборонні приписи та координувати роботу з іншими органами влади. Ефективність цієї функції безпосередньо визначає рівень захищеності найбільш вразливих груп населення [6, с. 78–80].

Важливою адміністративно-правовою гарантією діяльності поліції є належне кадрове забезпечення, що охоплює професійну підготовку, дотримання етичних стандартів поведінки, внутрішній контроль та дисциплінарну відповідальність поліцейських. Якість підготовки персоналу безпосередньо впливає на рівень дотримання прав людини під час виконання службових обов'язків. Міжнародні стандарти, зокрема документи Ради Європи, наголошують на необхідності безперервного професійного розвитку поліцейських [7, с. 33–35].

Контроль за дотриманням прав людини поліцією здійснюється як внутрішніми, так і зовнішніми механізмами. До зовнішніх належать судовий контроль, парламентський нагляд, діяльність Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та громадський моніторинг. Наявність багаторівневої системи контролю створює умови для запобігання системним порушенням і забезпечує додаткові гарантії справедливості.

Значну роль у функціональному призначенні поліції відіграє використання інформаційних технологій, які дозволяють оптимізувати процеси реагування, забезпечити доступ до інформації, підвищити прозорість діяльності та мінімізувати вплив людського фактора. Водночас застосування цифрових інструментів потребує належних гарантій захисту персональних даних, недопущення зловживань та дотримання міжнародних стандартів кібербезпеки.

У своїй монографії О.В. Негодченко, досліджуючи діяльність органів внутрішніх справ України у контексті забезпечення прав і свобод людини, підкреслює, що ефективний механізм правозахисної діяльності МВС має ґрунтуватися на комплексному поєднанні нормативної регламентації, професійної підготовки персоналу та належного адміністративного нагляду. Науковець наголошує, що реалізація прав людини повинна бути інтегрованою складовою кожної управлінської та оперативної функції органів внутрішніх справ. При цьому вказується на недосконалість адміністративно-правових процедур, прогалини законодавчого регулювання та вплив трансформаційних процесів у державному управлінні на якість реалізації прав людини. Серед запропонованих концептуальних підходів до оновлення моделі правозастосування, зокрема посилення демократичного контролю, оптимізація організаційної структури та впровадження сучасних стандартів прав людини, що відповідають європейським практикам [8, с. 364].

Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ потребує системного оновлення, що має ґрунтуватися на поєднанні демократичних стандартів, чіткої нормативної регламентації та інституційної відповідальності. Ефективність діяльності поліції у цій сфері значною мірою визначається рівнем професійної компетентності персоналу, прозорістю управлінських процедур та дієвістю механізмів громадського контролю. У своїй сукупності ці чинники формують сучасну модель правозахисної діяльності в умовах європейської інтеграції України.

Важливою складовою функціонального призначення поліції є забезпечення свободи мирних зібрань, що передбачає створення належних умов для реалізації громадянами цього права та одночасне запобігання потенційним загрозам публічній безпеці. Національна поліція повинна діяти відповідно до принципів нейтральності та пропорційності, забезпечуючи рівні умови для всіх учасників зібрань і запобігаючи неправомірним обмеженням.

У своїй науковій роботі В.В. Круглий сформулював низку концептуальних підходів щодо удосконалення правових засад залучення громадян до оперативно-розшукової діяльності, акцентуючи на необхідності посилення гарантій їхніх прав і свобод у процесі такої взаємодії. Дослідник обґрунтовує, що участь громадян в оперативно-розшукових заходах потребує чіткої нормативної регламентації, прозорих процедур та забезпечення конфіденційності, аби мінімізувати ризики зловживань і неправомірного втручання у приватне життя.

Науковець пропонує вдосконалення механізмів правового захисту осіб, які надають допомогу правоохоронним органам, зокрема шляхом установа спеціальних гарантій безпеки, уточнення їх процесуального статусу та розширення контролю з боку уповноважених органів і громадськості. Водночас він наголошує на важливості балансування між оперативними потребами держави та конституційними правами людини, що має стати базовим принципом модернізації правового регулювання у цій сфері [9, с. 113–114].

Ми погоджуємося з необхідністю чіткішої правової регламентації участі громадян в оперативно-розшуковій діяльності та посилення гарантій їхнього правового захисту. Запропоновані

науковцем підходи спрямовані на досягнення оптимального балансу між інтересами державної безпеки та непорушністю конституційних прав і свобод людини, що становить важливий орієнтир для подальшого вдосконалення національного законодавства.

Функціональне призначення поліції тісно пов'язане з реалізацією міжнародних зобов'язань України у сфері прав людини. Впровадження практики Європейського суду з прав людини, адаптація законодавства до стандартів Ради Європи та оновлення технічного забезпечення поліції сприяють підвищенню ефективності діяльності органів правопорядку та зміцненню правових гарантій громадян. Для реалізації прав і свобод людини, закріплених у Конституції України, кожна держава повинна мати розвинений соціально-правовий механізм їх забезпечення, а саме систему заходів та факторів, що створюють необхідні умови для поваги й охорони основних прав і свобод [10, с. 123].

У правовому суспільстві засоби забезпечення та захисту прав і свобод не можуть бути довільними, адже благородна мета не виправдовує аморальних чи протиправних дій, спрямованих на її досягнення. Принцип верховенства права означає, що діяльність правоохоронних органів має ґрунтуватися виключно на морально-етичних та правових засадах [11, с. 35].

Водночас закріплення конституційних прав і свобод людини відповідно до міжнародних стандартів є недостатньою умовою для їх реальної реалізації. Як слушно зазначається у науковій літературі, сутність прав і свобод полягає не стільки у їх декларативному проголошенні, скільки у забезпеченні практичного здійснення, що потребує матеріальних, правових та інших гарантій з боку держави та її органів [12, с. 83].

ДИСКУСІЯ

На жаль, комплексного наукового дослідження функціонального призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини як цілісної системи превентивних, правозастосовних, комунікативних та сервісних функцій на сьогодні немає. У науковій доктрині зберігається дискусія щодо оптимального балансу між забезпеченням публічної безпеки та непорушністю прав і свобод громадян, ефективності чинних адміністративно-правових механізмів контролю та гарантування прав людини, а також щодо впровадження сучасних європейських стандартів у діяльність поліції. Це підтверджує необхідність подальших комплексних досліджень у цій сфері.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що функціональне призначення Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини є багатограним явищем, яке охоплює превентивну, правозастосовну, комунікативну, сервісну та захисну складові. Ефективність реалізації цих функцій визначається якістю законодавчого регулювання, професійною компетентністю особового складу, належним ресурсним забезпеченням та дієвістю системи засобів контролю.

Національна поліція виступає ключовим інституційним механізмом демократичної правової держави, здатним забезпечити баланс між інтересами суспільства та непорушністю прав і свобод особи. Подальший розвиток її діяльності потребує модернізації адміністративно-правових процедур, впровадження сучасних інформаційних технологій, посилення прозорості та підзвітності, а також формування високих стандартів професійної етики відповідно до європейських практик.

Реалізація зазначених напрямів сприятиме підвищенню ефективності поліцейської служби, зміцненню гарантій прав людини та утвердженню України як демократичної держави, що дотримується принципів верховенства права та міжнародних стандартів у сфері прав людини.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 [Constitution of Ukraine dated 10.01.2002]. *zakon.rada.gov.ua*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> [In Ukrainian].
2. Cherney, V.V. (2016). *Napriamy vdoskonalennia osvithnoho protsesu u vyshchikh navchalnykh zakladakh MVS Ukrainy: yevropeyskyi dosvid ta vitchyzniana praktyka* [Directions for improving the educational process in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: European experience and domestic practice]. *Pravookhoronna ta pravozakhysna diialnist politsii v umovakh formuvannia hromadianskoho suspilstva v Ukraini : materialy pidsumkovoї nauk.-prakt. konf.* – Law enforcement and human rights activities

of the police in the context of the formation of civil society in Ukraine: materials of the final scientific-practical conference (Kyiv, April 9, 2016) (pp. 3-7). <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9da60942-905f-4914-8932-7de5f61d7d03/content> [In Ukrainian].

3. Fedchyshyn, A. (2019). Diialnist natsionalnoi politzii shchodo zakhystu prav i svobod liudyny: suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy v Ukraini [The activity of the national police to protect human rights and freedoms: current state, problems and prospects in Ukraine]. *Aktualni problemy pravoznavstva – Current problems of law*, 4, 311-316. <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/921> [In Ukrainian]

4. Pankevych, O.Z. (2017). Pravo na pryvatnist: tsaryna nezalezhnosti osoby [The right to privacy: the realm of individual independence]. *Naukovyi visnyk LDUVS. Seriya yurydychna – Scientific Bulletin of the LDUVS. Legal Series*, 2, 47-56. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/1761> [In Ukrainian]

5. Zhuk, N.A. (2019). Psykholoho-komunikatyvni konstrukty povedinky patrolnogo politseiskoho v profesiinii diialnosti [Psychological and communicative constructs of behavior of a patrol police officer in professional activity]. *Yurydychna psykholohiia – Legal Psychology*, 2(25), 46-53. http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2019_2_8 [In Ukrainian]

6. Prus, I.M. (2021). Pravovi zasady protydii henderno zumovlenomu nasylstvu pid chas zbroinoho konfliktu na Skhodi Ukrainy [Legal principles of combating gender-based violence during the armed conflict in the East of Ukraine]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav – Legal Journal of the National Academy of Internal Affairs*, 1(21), 74-80. http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2021_1_12 [In Ukrainian]

7. Kisil, Z.R. (2019). Osoblyvosti pidhotovky politseiskykh kadrov: mizhnarodnyi dosvid [Peculiarities of training police officers: international experience]. *Psykhologichni ta pedahohichni problemy profesiinnoi osvity ta patriotychnoho vykhovannia personalu systemy MVS Ukrainy – Psychological and pedagogical problems of professional education and patriotic upbringing of personnel of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine*, 32-37. https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/05_04_2019/pdf/8.pdf. [In Ukrainian]

8. Negodchenko, O.V. (2002). Zabezpechennia prav ta svobod liudyny orhanamy vnutrishnikh sprav Ukrainy. Monohrafiia [Ensuring human rights and freedoms by internal affairs bodies of Ukraine. Monograph]. Dnipropetrovsk: Poligrafist. [In Ukrainian]

9. Krugliy, V.V. (2015). Zabezpechennia prav i svobod hromadian pry vykorystanni yikh dopomohy v operatyvno-rozshukovii diialnosti [Ensuring the rights and freedoms of citizens when using their assistance in operational-search activities]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy – Scientific Journal of the National Academy of the Prosecutor's Office of Ukraine*, 1, 110-117. <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/76a43533-ff1b-4240-91bd-59ba6a78066c/content> [In Ukrainian]

10. Gromovenko, K.V., & Tytska, Ya.O. (2021). Rol pravookhoronnykh orhaniv u zabezpechenni prav liudyny: teoretyko-pravovyi aspekt [The role of law enforcement agencies in ensuring human rights: a theoretical and legal aspect]. *Derzhava ta rehiony. Ser. Pravo. Zaporizhzhia: Helvetyka – State and regions. Ser. Law*, 2, 120-125. http://law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2021/21.pdf [In Ukrainian]

11. Shapoval, L.A. (2007). Moralno-etychni zasady diialnosti pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav [Moral and ethical principles of the activities of employees of the internal affairs bodies]. *Imenem Zakonu – In the name of the Law*, 14, 35. [In Ukrainian]

12. Kovalenko, V.V. (2020). Mekhanizm zakhystu prav i svobod liudyny v diialnosti Natsionalnoi politzii Ukrainy [Mechanism for the protection of human rights and freedoms in the activities of the National Police of Ukraine]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav – Legal Journal of the National Academy of Internal Affairs*, 1, 81-87. http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2020_1_11 [In Ukrainian]

Отримано: 29.11.2025

Прийнято: 26.12.2025

Опубліковано: 27.12.2025

© Copyright 2025 by the author(s)

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0